Ieguldījums Tavā nākotnē!

Pētījums veikts Valsts kancelejas administrētā projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē'' (identifikācijas Nr. 1DP/1.5.1.1.1./10/IPIA/CFLA/004/002)

Aktivitātes Nr. 3.2.

„Strukturālo reformu ieviešanas ietekmes novērtēšana"

(iepirkuma ID Nr. MK VK 2012/4 ESF) ietvaros

Projektu 100% apmērā finansē Eiropas Sociālais fonds

ZIŅOJUMS PAR UZDEVUMA IZPILDES METODOLOĢIJU

atbilstoši 2012.gada 27.decembra līgumam Nr.113

„Latvijas radošo industriju darbība un priekšnoteikumi nozares mērķtiecīgai attīstībai"

Izpildītājs:

Personu apvienība „SIA „Baltijas Konsultācijas" un SIA „Konsorts""

Rīga, 2013.gada 10.janvāris

SATURA RĀDĪTĀJS

1. PĒTĪJUMA MĒRĶI 3
2. PĒTĪJUMA AKTIVITĀŠU APRAKSTS 3
3. KVANTITATĪVĀS UN KVALITATĪVĀS IZPĒTES METODOLOĢIJA 5
4. PĒTĪJUMĀ IZMANTOJAMĀS INFORMĀCIJAS UN DATU AVOTI 7
5. PĒTĪJUMĀ IZMANTOJAMĀS INFORMĀCIJAS UN DATU APKOPOŠANAS METODOLOĢIJA 8
6. RADOŠO INDUSTRIJU IEGULDĪJUMA LATVIJAS TAUTSAIMNIECĪBĀ APRĒĶINĀŠANAS METODOLOĢIJA.. 9

1. PĒTĪJUMA MĒRĶI

Pētījums par radošo industriju darbību un attīstības perspektīvām nepieciešams, lai identificētu Latvijas radošo industriju potenciālu, izmantojamo infrastruktūru, t.sk. tā mērķtiecīgu izmantošanu citu tautsaimniecības nozaru attīstībai, īpaši gatavojoties 2014.-2020.gada Eiropas Savienības (turpmāk - ES) fondu plānošanas periodam.

Pētījuma mērķi ir:

- analizēt radošo industriju ieguldījumu Latvijas tautsaimniecībā, aktualizējot datus par radošo industriju darbību, rezultātiem un ieguldījumu, kā arī identificējot radošo industriju nozares ar lielāko izaugsmes dinamiku un eksporta potenciālu;
- identificēt atbalsta mehānismu trūkumu, kas nav ļāvis pilnībā izmantot radošo industriju potenciālu;
- izvērtējot starpsektorālo politiku (kultūras, ekonomiskas un izglītības politiku), rast risinājumu efektīvāka radošo industriju atbalsta mehānisma radīšanai.

Pētījuma rezultātā mērķis ir iegūt izvērtējumu par radošo industriju līdzšinējo darbību, kā arī izstrādāt rekomendācijas radošo industriju nozares turpmākai attīstībai sinerģijā ar izglītības un ekonomikas nozarēm.

2. PĒTĪJUMA AKTIVITĀŠU APRAKSTS

Pētījuma process tiks īstenots šādos loģiski secīgos pētījuma izstrādes un īstenošanas posmos:

(1) Pētījuma metodoloģijas izstrāde un saskaņošana ar pasūtītāju. Šī posma nodevums ir attiecīgais ziņojums par uzdevuma izpildes metodoloģiju.

(2) Pētījuma īstenošanai nepieciešamo datu un informācijas ieguve. Saskaņā ar izstrādāto un ar pasūtītāju saskaņoto plānu tiks apkopota un strukturēta visa pētījuma īstenošanai nepieciešamā informācija un dati. Šī pētījuma īstenošanas posma ietvaros tiks sagatavotas un īstenotas arī kvantitatīvās (aptaujāti vismaz 300 respondenti-radošo industriju pārstāvji) un kvalitatīvās analīzes metodes (organizētas vismaz 3 fokusgrupu diskusijas ar radošo industriju pārstāvjiem un ekspertiem (katrā grupā ne mazāk kā 10 dalībnieki)), t.sk. arī statistiskā informācija no dažādiem Latvijas un ārvalstu avotiem.

(3) *Ja būs nepieciešams* - pētījuma īstenošanas metodoloģijas precizēšana, koriģēšana, ja šādu nepieciešamību radīs datu vai informācijas pieejamības ierobežojumi vai datu un informācijas ievākšanas procesā konstatētas datu un informācijas nepilnības, nepietiekama uzticamība vai tml.. Jebkuri metodoloģijas precizējumi tiks saskaņoti ar pasūtītāju pirms to ieviešanas.

(4) Starpziņojuma „Pārskats par Latvijas radošo industriju darbību" sagatavošana. Balstoties uz apkopotajiem un strukturētajiem nozari raksturojošajiem datiem un informāciju, tiks sagatavots un pasūtītājam iesniegts pārskats par Latvijas radošo industriju darbību. Ziņojums iekļaus pārskatu par:

   a. radošo industriju nozaru darbību Latvijā, iekļaujot informāciju par katras nozares uzņēmumu skaitu un to veidiem saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju Eiropas Kopienā (turpmāk - NACE 2.red.) kodiem, nodarbināto darbinieku skaitu, dibināšanas dinamiku, t.sk. šo informāciju sniedzot arī reģionālā griezumā,

b. radošo industriju ieguldījumu tautsaimniecībā, t.sk. to apgrozījumu, ieguldījumu iekšzemes kopproduktā (turpmāk - IKP), eksportspēju,

c. veidu, kā tiek nodrošināta sinerģija un partnerības veidošana starp kultūras, izglītības (t.sk. mūžizglītības), pētniecības un uzņēmējdarbības nozarēm, t.sk. analizēts radošo industriju nozaru (sevišķi dizaina) ieguldījums citās tautsaimniecības nozarēs,

d. datiem attiecībā uz Latvijas Digitālās kultūras kartes radošo industriju uzņēmumu datu bāzi (www.kulturaskarte.lv), aktualizējot un papildinot minēto datu bāzi par radošo industriju pārstāvjiem, kas tiek identificēti pētījuma ietvaros,

e. citu radošo industriju darbību raksturojošu informāciju.

(5) Secinājumu un rekomendāciju izstrāde. Balstoties uz visu pētījuma īstenošanas gaitā iegūto informāciju, tās analīzi, aprobāciju un pielietojamības izvērtējumu, tiks sagatavoti pētījuma secinājumi un rekomendācijas radošo industriju potenciāla mērķtiecīgai izmantošanai. Secinājumu un rekomendāciju izstrādes posmā tiks organizētas arī kopējas darba grupas ar pasūtītāju.

(6) Ziņojuma „Latvijas radošo industriju darbība un priekšnoteikumi nozares mērķtiecīgai attīstībai" sagatavošana. Balstoties uz visu pētījuma gaitā iegūto informāciju un datiem, tiks sagatavots un pasūtītājam iesniegts pārskats par Latvijas radošo industriju darbību un priekšnoteikumiem nozares mērķtiecīgai attīstībai. Ziņojums iekļaus:

a. informāciju no iepriekš iesniegtajiem ziņojumiem;

b. pārskatu par valsts, pašvaldību, privātajiem (kredītiestāžu), kā arī no ES politikas un ārvalstu finansēšanas avotiem pieejamo finansējumu radošo industriju attīstībai un nosacījumiem tā saņemšanai;

c. pētījuma secinājumus un priekšlikumus, t.sk.:

   i. identificējot galvenās problēmas un šķēršļus radošo industriju darbībā, kā arī to rezultātu izmantošanai citu tautsaimniecības nozaru attīstībā,

   ii. definējot rīcības plānu:

      1. radošo industriju potenciāla mērķtiecīgai izmantošanai, t.sk. sinerģijā ar citām tautsaimniecības nozarēm (minot atbildīgās institūcijas darbības veikšanai),

      2. nepieciešamā finanšu atbalsta mehānisma radīšanai radošo industriju attīstībai;

d. informāciju no valsts pārvaldes institūciju uzturētajām informācijas sistēmām par finanšu līdzekļu izlietojumu;

e. aptaujas, fokusgrupu un interviju rezultātus.

(7) Pētījuma nodevumu sagatavošana. Visi pētījuma ietvaros izstrādājamie ziņojumi tiks sagatavoti MS Word formātā, visu iegūto informāciju nepieciešamības gadījumā ilustrējot arī ar grafiskiem attēliem (tabulām u.tml.). Tāpat tiks sagatavotas minēto ziņojumu prezentācijas MS PowerPoint formātā. Visi pētījuma ietvaros izstrādātie ziņojumi tiks iesniegti pasūtītājam 1 (vienā) drukātā eksemplārā, kā arī elektroniskā datu nesējā (CD, USB zibatmiņa).

3. KVANTITATĪVĀS UN KVALITATĪVĀS IZPĒTES METODOLOĢIJA

Lai nodrošinātu kvalitatīvu informācijas ieguvi, pētījumā tiks izmantotas gan kvantitatīvās, gan kvalitatīvās datu ieguves metodes. Kvantitatīvās datu ieguves metodes ļaus novērtēt skaitliskos rādītājus un iegūt statistiski pamatotu un izmantojamu informāciju, savukārt kvalitatīvās datu ieguves metodes ļaus iegūt pētījuma mērķa grupu viedokļu apkopojumu, padziļināti analizēt radošo industriju nozari, identificējot arī tos aspektus, kuri kvantitatīvos rādītājos nav iekļaujami. Sekojoši pētījuma rezultāts būs gan statistisks (skaitlisks), gan arī aprakstošs un analītisks pārskats.

Pētījuma īstenošanas ietvaros tiks realizēta viena kvantitatīva aptauja un pielietotas arī kvalitatīvās izpētes metodes - fokusgrupu diskusijas un intervijas. Kvantitatīvās aptaujas ietvaros tiks aptaujāti ne mazāk kā 300 respondenti - radošo industriju pārstāvji. Tāpat tiks organizētas vismaz 3 fokusgrupu diskusijas ar radošo industriju pārstāvjiem un ekspertiem, katrā grupā nodrošinot ne mazāk kā 10 dalībnieku klātbūtni. Ja būs nepieciešams, papildus tiks veiktas ekspertu vai individuālās intervijas (piemēram, situācijās, kad kāda konkrēta eksperta vai nozares pārstāvja viedoklis tiks uzskatīts par ļoti būtisku, bet konkrētais respondents nebūs sasniedzams, izmantojot citas pētnieciskās metodes vai tml. gadījumos).

Kvantitatīvās un kvalitatīvās pētnieciskās metodes pētījumā tiks organizētas un īstenotas šādos loģiski secīgos soļos:

(1) Aptaujas lauka darba (datu ievākšanas) organizēšana, piesaistot nepieciešamos tehniskos un cilvēkresursus. Tāpat tiks organizēta fokusgrupu diskusiju dalībnieku rekrutācija.

(2) Būtiskākie kritēriji, izvēloties aptauju un diskusiju dalībniekus, būs sekojošie:

   a. respondentam jābūt nozares pārstāvim vai ekspertam,

   b. jābūt vismaz viena gada pieredzei darbībā nozarē vai trīs gadu pieredzei - ekspertīzē par nozari,

   c. respondentam jāpārzina radošo industriju nozares aktualitātes un aktuālā situācija Latvijā un/vai ārvalstīs,

   d. respondentam jābūt sasniedzamam pētījuma īstenošanas laikā,

   e. respondentam jābūt neatkarīgam, objektīvam attiecībā uz jautājumiem, par kādiem tas tiek iesaistīts informācijas un/vai datu sniegšanā.

(3) Paralēli lauka darba sagatavošanai tiks izstrādāti aptaujas un fokusgrupu diskusiju instrumentāriji - aptaujas anketa un diskusijas jautājumu ceļvedis. Gan aptaujas anketa, gan diskusiju ceļvedis tiks aprobēts testa intervijās ar ne mazāk kā 3 mērķa grupas dalībniekiem. Pēc aprobācijas instrumentārijs tiks saskaņots ar pasūtītāju. Aptaujas anketa tiks tulkota krievu valodā gadījumiem, kad respondents izvēlēsies aptaujā uz jautājumiem atbildēt attiecīgajā svešvalodā.

(4) Pēc pētījuma metodoloģijas un instrumentārija saskaņošanas ar pasūtītāju un aprobācijas, tiks veikts lauka darbs jeb datu ievākšana, īstenojot kvantitatīvo aptauju un ne mazāk kā trīs fokusgrupas diskusijas. Kvantitatīvās aptaujas īstenošanai tiks izmantota kombinētā metode - telefonintervijas un pašaizpildāmas elektroniski programmētas aptaujas anketas gadījumiem, kad respondents nevēlēsies piedalīties telefonintervijā, bet vēlēsies anketu aizpildīt pats. Visas fokusgrupas diskusijas tiks ierakstītas audio faila formātā (un audio ieraksti pievienoti pētījuma nodevumiem).

(5) Pētījuma lauka darba īstenošanas procesā tiks veikta lauka darba kvalitātes kontrole, pēc nejaušības principa pārbaudot 10% no katra intervētāja veiktajām intervijām.

(6) Pēc lauka darba noslēgšanas tiks sagatavoti fokusgrupu diskusiju transkripti (atšifrējumi) un veikta kvantitatīvo datu apstrāde - datu tīrīšana, statistiskās analīzes, tabulēšana, ilustrāciju sagatavošana.

(7) Pēc visu aptaujas un fokusgrupu diskusiju aktivitāšu noslēgšanas tiks sagatavoti šādi nodevumi iesniegšanai pasūtītājam:

a. Metodoloģijas apraksts.

b. Aptaujas anketa latviešu un krievu valodā.

c. Fokusgrupu diskusiju jautājumu ceļvedis.

d. Fokusgrupu diskusiju ierakstu atšifrējumi.

e. Aptaujā iegūto datu fails.

f. Aptaujā iegūto datu tabulas.

g. Fokusgrupu diskusiju dalībnieku reģistrācijas saraksti.

h. Aptaujā iegūto datu un fokusgrupu diskusijās iegūtās informācijas analīze, to iekļaujot attiecīgajos pētījuma ziņojumos.

Sākotnējais iespējamo jautājumu loks anketas, diskusiju un interviju saturam:

(1) Nozares attīstības prognozes kopumā.

(2) Uzņēmuma darbības attīstības prognozes kopumā (t.sk. prognozētās darbinieku skaita izmaiņas, produktu/pakalpojumu izstrādes plāni, eksporta plāni u.tml.).

(3) Uzņēmējdarbības vides raksturojums radošo industriju nozarē.

(4) Vēlamie atbalsta instrumenti radošo industriju nozares attīstībai.

(5) Būtiskākie šķēršļi radošo industriju uzņēmumu attīstībai.

(6) Sadarbības ar citu nozaru pārstāvjiem raksturojums.

(7) Administratīvā sloga radošo industriju uzņēmumiem raksturojums, vēlamās izmaiņas.

(8) Finanšu resursu pieejamības vērtējums.

(9) Uzņēmumu attīstības plāni un nepieciešamie pasākumi to sekmēšanai.

Fokusgrupu un interviju potenciālie dalībnieki un to pārstāvētās institūcijas:

(1) Arnis Sauka - Ventspils Augstskola,

(2) Una Vanaga - Ekonomikas ministrija,

(3) Zane Biteniece - Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra,

(4) Māris Ēlerts - Ventspils Augstskola,

(5) Diāna Pauna - Rīgas Ekonomikas augstskola,

(6) Ilze Saleniece - Britu padome,

(7) Inese Apse-Apsīte - uzņēmums MATKA,

(8) Lilita Sparāne - Latvijas Informācijas tehnoloģiju klasteris,

(9) Vita Brakovska - biedrība „Zinis”,

(10) Una Sedleniece - Brīvdabas muzejs,

(11) Solvita Krese - Laikmetīgās mākslas centrs,

(12) Liene Kuplā - Biznesa inkubators Creative Andrejsala,

(13) Andris Rubīns - uzņēmums DDB Latvija,

(14) Daina Vītoliņa - Dizaina informācijas centrs,

(15) Aija Freimane - Latvijas Mākslas akadēmija,

(16) Jānis Gailītis - Latvijas Mākslas akadēmija,

(17) Dita Danosa - Banku augstskola,

(18) Signe Adamoviča – Kultūras ministrija,

(19) Toms Kokins - uzņēmums Arhiidea,

(20) Miķelis Baštiks - uzņēmums ASKETIC,

(21) Oskars Redbergs - Rīgas Starptautiskā Ekonomikas un Biznesa Administrācijas augstskola,

(22) Ieva Zībārte – uzņēmums Lukabuka,

(23) Mārtiņš Pīlēns - uzņēmums 1+1,

(24) Guna Zučika - Prāta Vētras menedžments,

(25) un citi, par kuru līdzdalību tiks lūgts Pasūtītāja saskaņojums.

4. PĒTĪJUMĀ IZMANTOJAMĀS INFORMĀCIJAS UN DATU AVOTI

Pētījuma īstenošanai tiks izmantoti šādi datu un informācijas avoti:

(1) Iepriekš realizētie radošās industrijas (vai saistīto nozaru) pētījumi un to datu faili. Izmantojot šo informāciju, tiks veikta datu un informācijas sekundārā analīze.

(2) Statistikas datu apkopojumi par radošo industriju nozari.

(3) Radošo industriju nozares darbību reglamentējošie dokumenti.

(4) Datu un informācijas salīdzināšanai - ārvalstīs veikto pētījumu ziņojumi, ārvalstu situāciju raksturojoši statistikas dati, kā arī nozares pārskati, izvērtējumi u.tml..

Apkopojot un analizējot datus un informāciju, tiks ievēroti sekojoši pamatprincipi:

(1) Ja pētījuma īstenošanai nepieciešamie dati un informācija ir pieejama jau šobrīd publiskas vai ierobežotas pieejamības avotos, to plānots iegūt izmantošanai no jau esošajiem avotiem, neorganizējot datu atkārtotu (dublējošu) ieguvi.

(2) Ja pētījuma īstenošanai nepieciešamie dati un informācija nav pieejama jau šobrīd publiskas vai ierobežotas pieejamības avotos, tiks organizēta un īstenota šādu datu un informācijas pirmreizējā ieguve, ja tas atbildīs un būs nepieciešams pētījuma metodoloģiskajiem uzstādījumiem.

(3) Ja pētījuma īstenošanai nepieciešamie dati un informācija ir pieejama, bet būs apšaubāma vai pretrunīga, tiks izvērtēta iespēja un nepieciešamība organizēt un īstenot šādu datu un informācijas otrreizēju ieguvi, ja tas atbildīs un būs nepieciešams pētījuma metodoloģiskajiem uzstādījumiem.

5. PĒTĪJUMĀ IZMANTOJAMĀS INFORMĀCIJAS UN DATU APKOPOŠANAS METODOLOĢIJA

2008. gada rudenī Latvijas Republikas Ministru kabinets pieņēma zināšanai Kultūras ministrijas sagatavotu informatīvo ziņojumu, kura ietvaros tika veikta radošo industriju nozaru atlase pēc statistiskās klasifikācijas NACE 2.red., kas tika balstīta uz BICEPS pētījumā "Latvijas radošās industrijas"[1] izstrādātās definīcijas un izmantoto darbības veidu sarakstu pēc NACE 1.1.red.. Radošo industriju nozaru sarakstā tika iekļautas ne tikai tādas nozares, kas atbilst jau iepriekš iekļautajām, bet arī citas, kas atbilst radošo industriju konceptuālajai definīcijai.

Arī šī pētījuma ietvaros radošās industrijas tiks sīkāk apskatītas un analizētas nozaru sadalījumā atbilstoši NACE 2.red. klasifikācijai, par pamatu ņemot Kultūras ministrijas un BICEPS iepriekš izstrādātos radošo industriju nozaru sarakstus. Taču, ņemot vērā to, ka abi iepriekš minētie pētījumi un radošās industrijas nozaru saraksti izstrādāti pirms vairāk nekā trīs gadiem, sākotnēji tiks veikta rūpīga iepriekš minēto nozaru sarakstu izvērtēšana un analīze, lai pārliecinātos, vai esošajos sarakstos nav jāveic korekcijas (jādzēš vai jāpapildina nozares) atbilstoši aktuālajai situācijai. Aktualizētais radošo industriju nozaru saraksts tiks apspriests un saskaņots ar pasūtītāju pirms nozaru statistikas datu ievākšanas.

Pēc radošo industriju nozaru saraksta izveidošanas tiks veikta pieejamo datu apkopošana un sekundāro datu analīze ar kvalitatīvajām un kvantitatīvajām datu analīzes metodēm. Šie dati tiks analizēti kvantitatīvi, izpētot pieejamo statistiku, tendences un dažāda veida skaitlisko informāciju. Sekundārie dati tiks analizēti arī ar kvalitatīvām metodēm, t.sk. salīdzinot pieejamos un iegūtos datus starp reģioniem.

Pārskata par radošo industriju nozaru darbību Latvijā sagatavošanai tiks ievākti, apkopoti un analizēti sekojoši dati par katru no izveidotajā radošo industriju nozaru sarakstā iekļautajām nozarēm (atbilstoši NACE 2.red 4-ciparu klasifikācijai):

- Uzņēmumu kopējais skaits nozarē (datu avots: Lursoft un/vai Centrālā statistikas pārvalde);
- Uzņēmumu skaits nozarē pēc to darbības veida (datu avots: Lursoft un/vai Centrālā statistikas pārvalde);
- Uzņēmumu skaits nozarē pēc to lieluma (datu avots: Lursoft un/vai Centrālā statistikas pārvalde);
- Nodarbināto skaits nozarē (datu avots: Lursoft un/vai Centrālā statistikas pārvalde);
- Uzņēmumu dibināšanas dinamika nozarē pa mēnešiem (datu avots: Lursoft).

Visi pārskata sagatavošanai nepieciešamie dati tiks ievākti un apkopoti sadalījumā pa Latvijas reģioniem par periodu no brīža, kad Latvijā uzsāka lietot Saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas aktualizēto versiju - NACE 2.red, t.i., no 2008. gada 1. janvāra līdz 2010. vai 2011. gadam, atkarībā no datu pieejamības uzdevuma izstrādes brīdī. Lai noteiktu radošo industriju uzņēmumu un darbinieku skaita īpatsvaru Latvijā, minētie dati tiks ievākti arī par Latviju kopumā.

[1] Miķelsone, A., A.H. Vanags (2007). *Latvijas radošās industrijas.* BICEPS. Pētījums Latvijas Kultūras ministrijas uzdevumā

6. RADOŠO INDUSTRIJU IEGULDĪJUMA LATVIJAS TAUTSAIMNIECĪBĀ APRĒĶINĀŠANAS METODOLOĢIJA

Radošo industriju ieguldījuma sabiedrības sociālekonomiskajā attīstībā kvantitatīvas novērtēšanas metožu izvēli nosaka šo industriju raksturojošo datu pieejamība - ar datiem saprotot rādītājus, kas atspoguļo dažādus radošās industrijas aspektus kopumā un atsevišķas tās komponentes (t.sk. nozaru un teritoriju griezumā).

Primārie dati, kas iegūti uzņēmējdarbības struktūru līmenī atbilstoši pieņemtajai radošo industriju klasifikācijai, tiek sistematizēti, grupēti un apkopoti, lai rezultātā iegūtu atvasinātus un salīdzināmus datus.

Atvasinātie dati tiek izkārtoti matricās, kuru rindās (virknēs) ietverta informācija par radošajām industrijām atbilstoši pieņemtajai klasifikācijai, savukārt kolonnās - rādītāju kopums, kas raksturo attiecīgās industrijas ekonomisko aktivitāti (uzņēmumu skaits, apgrozījums, darbinieku skaits, ka arī pašnodarbināto personu skaits atbilstošajās nozarēs).

Analoģiskas matricas tiek izveidotas katram gadam analizējamā perioda ietvaros un katram izvēlētajam reģionam.

Ja, pārejot pie atvasinātajiem datiem, publiski pieejamajās datu bāzēs primārie dati ir nepilnīgi, paredzēts izmantot aptauju rezultātus un ekspertu vērtējumus.

Datu izvietošana matricās ļauj izmantot matemātiskās, loģiskās, statistiskās procedūras, lai:

a) apzinātu sakarības,

b) sakārtotu datus augošā vai dilstošā secībā (ranžētu),

c) veiktu analītisku situācijas apskatu reģionos,

d) makroekonomiskā līmenī salīdzinātu ar analoģiskiem rādītājiem.

RADOŠO INDUSTRIJU RADĪTĀ PIEVIENOTĀ VĒRTĪBA

Integrāls rādītājs, kas raksturo valsts makroekonomisko attīstību, ir IKP, tā dinamika un struktūra. Lai izvērtētu radošo industriju ieguldījumu tautsaimniecībā, ir svarīgi noteikt radošo industriju radīto pievienoto vērtību un salīdzināt to ar IKP kopējo apjomu.

Ja informācija ir nepilnīga jeb ierobežota, kļūdu samazināšanai ir paredzēts izmantot dažādas aprēķinu metodes un algoritmus, salīdzināt iegūtos rezultātus, izanalizēt katras metodes priekšrocības un trūkumus.

Aprēķini tiek veikti divos datu agregācijas līmeņos: tautsaimniecībā kopumā un atsevišķi katrai radošajai industrijai.

Relatīvo rādītāju metode

Izejas dati:

1) Pievienotā vērtība tautsaimniecībā kopumā (PV) un pa darbības veidiem (PV_i). Darbības veidi atbilstoši NACE 2.red. Avots: CSP datu bāze.

2) Nodarbināto skaits tautsaimniecībā kopumā (ND) un pa darbības veidiem (ND_i). Darbības veidi atbilstoši NACE 2.red. Avots: CSP datu bāze.

3) Nodarbināto skaits radošajās industrijās kopumā (ND^r) un nozaru griezumā atbilstoši pieņemtajam klasifikatoram (ND^r_j).

Aprēķinu algoritms

Balstoties uz statistikas datiem, tiek aprēķināta pievienotā vērtība uz vienu nodarbināto:

- tautsaimniecībā kopumā

  ***pv*=PV/ND**

- pa darbības veidiem

  pv_i=PV_i/ND_i, i-darbības veids atbilstoši NACE 2.red.

Turpmāk tiek izvērtēts radošo industriju ieguldījums radītajā pievienotajā vērtībā naudas (PV^r, PV^r_j) un procentuālā (k, k_j) izteiksmē:

- pievienotā vērtība radošajās industrijās kopumā

  PV^r = *pv* *ND^r;

  k=PV^r/PV*100%;

- pievienotā vērtība katrā radošajā industrijā atsevišķi

  PV^r_j= pv_i *ND^r_j;

  k_j=PV^r_j/PV_i*100%; j- radošā industrija atbilstoši klasifikācijai

Ekonometriskā metode

Aprēķinu pamatā ir regresijas vienādojums:

PV =f (A),

PV - pievienotā vērtība,

A - apgrozījums.

Lai izvērtētu rādītājus, tiek izmantotas pievienotās vērtības un nefinanšu komercsabiedrību neto apgrozījuma dinamiskās rindas tautsaimniecībā kopumā un pa darbības veidiem atbilstoši NACE 2.red. Avots: CSP datu bāze.

Ja *ex-ante* aprēķini uzrāda apmierinošu precizitāti (aprēķināto un faktisko vērtību starpība nepārsniedz 5%), iegūtos rādītājus var izmantot pievienotās vērtības aprēķinam atkarībā no apgrozījuma radošajās industrijās.

RADOŠĀS INDUSTRIJAS UN TO EKSPORTA POTENCIĀLS

Lai novērtētu radošo industriju devumu tirdzniecības bilances uzlabošanā, tiek izmantoti dati par IKP struktūru, raugoties no tā izlietojuma viedokļa, nodalot valsts un privāto patēriņu, kopējā pamatkapitāla veidošanos un eksporta - importa bilanci.

Izmantojot datus par radošo industriju radīto pievienoto vērtību un saglabājot vispārējo pievienotās vērtības izlietojuma struktūru, tiek izvērtēta eksportētā IKP^r daļa.